2026/2618

23.11.2026

DECIZIA (PESC) 2026/2618 A CONSILIULUI

din 20 noiembrie 2026

privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în vederea sprijinirii forțelor armate ale Ucrainei prin achiziții comune de echipamente militare care nu sunt concepute pentru a aplica o forță letală

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 41 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) Prin Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului [1] a fost instituit Instrumentul european pentru pace (IEP) pentru finanțarea de către statele membre a acțiunilor Uniunii din cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC) al căror scop este de a menține pacea, de a preveni conflictele și de a consolida securitatea internațională în temeiul articolului 21 alineatul (2) litera (c) din tratat. În special, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2021/509, IEP se utilizează pentru finanțarea măsurilor de asistență, precum acțiunile de consolidare a capacităților statelor terțe și ale organizațiilor regionale și internaționale legate de chestiuni militare și de apărare.

(2) La 18 martie 2024, prin Decizia (PESC) 2024/890 [2] pe baza unei propuneri a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind crearea unui Fond de asistență pentru Ucraina, Consiliul a modificat Decizia (PESC) 2021/509 pentru a majora plafonul financiar global al IEP cu 5 000 000 000 EUR în 2024 în prețuri curente, cuantum destinat în mod specific pentru Ucraina și având drept obiectiv asigurarea unui sprijin militar durabil și previzibil pentru Ucraina. Sprijinul militar pentru Ucraina în cadrul acestui cuantum specific ar trebui să fie în continuare acordat în funcție de evoluția nevoilor forțelor armate ucrainene, cu scopul de a maximiza valoarea adăugată a Uniunii și de a completa eforturile bilaterale, și ar trebui implementat printr-o abordare mai structurată, mai eficientă și mai pragmatică, recurgându-se la achiziții comune sporite de la industria de apărare a Uniunii, Norvegia și Ucraina.

(3) Achizițiile comune sporite pentru a răspunde nevoilor Ucrainei în cadrul cuantumului specific ar trebui să valorifice structurile naționale de achiziții publice care funcționează bine, precum și contractele-cadru existente. Achizițiile comune de echipamente de apărare necesare de la industria de apărare a Uniunii, Norvegia și Ucraina, inclusiv de la întreprinderi mici și mijlocii, care asigură că interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre sunt luate în considerare în mod corespunzător fără introducerea oricăror noi obligații de raportare, ar trebui să permită flexibilitate în lanțurile de aprovizionare, care pot include operatori stabiliți în Uniune, în Norvegia sau în Ucraina ori care își desfășoară activitatea de producție în afara Uniunii, a Norvegiei sau a Ucrainei.

(4) În cadrul acestei măsuri de asistență, ar trebui să fie promovate inițiative care reunesc parteneri din industriile de apărare europeană și ucraineană, inclusiv prin intermediul întreprinderilor comune, ținând seama de interesele în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. În acest sens și în scopul acestei măsuri de asistență, achizițiile comune se vor referi la contractele stabilite și la comenzile plasate de cel puțin două state membre potrivit unei abordări bazate pe conceptul de națiune-lider, sau de cel puțin un stat membru și de Ucraina, sau prin achiziții de către un stat membru care implică industriile de apărare din cel puțin un stat membru și din Ucraina, sau prin achiziții de către Ucraina finanțate de cel puțin un stat membru. Achizițiile comune ar trebui să poată include și proiecte conexe ale Agenției Europene de Apărare.

[1] Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

[2] Decizia (PESC) 2024/890 a Consiliului din 18 martie 2024 de modificare a Deciziei (PESC) 2021/509 de instituire a Instrumentului european pentru pace (JO L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Această măsură de asistență este determinată de nevoile prioritare ale forțelor armate ucrainene, care țin seama de cerințele prioritare comunicate de Misiunea Ucrainei pe lângă UE prin Celula centrală de coordonare a informațiilor a Statului-Major al UE. În plus, la 7 octombrie 2026, Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate a primit o solicitare din partea Ucrainei ca Uniunea să acorde asistență forțelor armate ucrainene sub formă de echipamente esențiale din următoarele categorii: drone, echipamente de apărare aeriană, muniție, echipamente de război electronic, echipamente radar și explozivi.

(6) Această măsură de asistență este menită să fie pusă în aplicare luând în considerare principiile și cerințele prevăzute în Decizia (PESC) 2021/509, în special cu respectarea Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului ([3]) și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP, în absența unor dispoziții contrare în prezenta decizie. În conformitate cu articolul 26 alineatul (7) din Decizia (PESC) 2021/509, Consiliul poate autoriza finanțarea acestei măsuri de asistență prin contribuții suplimentare care depășesc 50 % din valoarea sa de referință.

(7) Consiliul își reafirmă hotărârea de a proteja, promova și respecta drepturile omului, libertățile fundamentale și principiile democratice și de a consolida statul de drept și buna guvernanță în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite, cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu dreptul internațional, în special cu dreptul internațional al drepturilor omului și cu dreptul internațional umanitar,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Instituire, obiective, domeniu de aplicare și durată

(1) Se instituie o măsură de asistență în beneficiul Ucrainei (denumită în continuare „beneficiarul") care este finanțată în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP) (denumită în continuare „măsura de asistență").

(2) Obiectivele măsurii de asistență sunt:

(a) contribuirea la consolidarea capabilităților și a rezilienței forțelor armate ale Ucrainei pentru apărarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei; și

(b) protejarea populației civile împotriva agresiunii militare în curs, prin furnizarea de echipamente militare care nu sunt concepute pentru a aplica o forță letală, achiziționate în comun în cel mai rapid mod cu putință.

(3) Pentru realizarea obiectivelor stabilite la alineatul (2), măsura de asistență finanțează achiziționarea comună a următoarelor tipuri de echipamente militare care nu sunt concepute pentru a aplica o forță letală:

(a) drone;

(b) echipamente de apărare aeriană;

(c) echipamente de război electronic;

(d) echipamente radar.

Măsura de asistență finanțează totodată formarea și costurile de transport aferente.

([3]) Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(4) Prin derogare de la articolele 50 și 50a din cartea a treia din normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP (denumite în continuare „normele de execuție”), echipamentele militare menționate la alineatul (3) de la prezentul articol se achiziționează în comun de la operatori economici, inclusiv de la întreprinderi mici și mijlocii, stabiliți în Uniune, în Norvegia sau în Ucraina, și au originea în Uniune, Norvegia sau Ucraina. Se aplică normele de dobândire a originii prevăzute la articolul 60 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]). Echipamentele militare pentru care o etapă importantă de fabricație, constând în asamblarea finală, a fost efectuată în Uniune sunt, de asemenea, considerate eligibile. Lanțurile de aprovizionare ale acestor operatori pot include operatori economici care sunt stabiliți sau care își desfășoară activitatea de producție în afara Uniunii, a Norvegiei sau a Ucrainei. Interesele de securitate și de apărare ale statelor membre sunt luate în considerare în această privință.

(5) Achizițiile comune efectuate în temeiul măsurii de asistență se efectuează de către entitățile enumerate la articolul 4 alineatul (2), prin achiziții comune de către cel puțin două state membre, de către cel puțin un stat membru și Ucraina, sau prin achiziții de către un stat membru care implică industriile de apărare din cel puțin un stat membru și din Ucraina, sau prin achiziții de către Ucraina finanțate de cel puțin un stat membru. În aceste trei din urmă cazuri, este permisă participarea la achizițiile comune a operatorilor economici stabiliți sau care produc echipamente în Ucraina, cu excepția cazului în care operatorii economici respectivi sunt deținuți în proporție de peste 50 % de o țară terță sau de o entitate dintr-o țară terță, ceea ce afectează interesele în materie de securitate și apărare ale statelor membre. Lanțurile de aprovizionare ale acestor operatori economici pot include operatori care sunt stabiliți sau care își desfășoară activitatea de producție în afara Ucrainei. Interesele de securitate și de apărare ale statelor membre sunt luate în considerare în această privință. Achizițiile comune pot fi efectuate și prin proiecte conexe ale Agenției Europene de Apărare.

(6) Durata măsurii de asistență este cuprinsă între data intrării în vigoare a acestei decizii și 30 iunie 2028.

Articolul 2

Dispoziții financiare

(1) Valoarea de referință financiară destinată acoperirii cheltuielilor referitoare la măsura de asistență este de 100 000 000 EUR.

(2) Toate cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și cu în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP. Prin derogare de la articolele 50 și 50a din cartea a treia din normele de execuție ale IEP, participarea la procedurile de achiziții comune este deschisă numai operatorilor economici astfel cum sunt menționați la articolul 1 alineatul (4) din prezenta decizie în ceea ce privește echipamentele militare a căror origine este conformă cu prevederile de la alineatul respectiv.

(3) În conformitate cu articolul 29 alineatul (5) din Decizia (PESC) 2021/509, administratorul pentru măsuri de asistență poate solicita contribuții de până la 67 000 000 EUR în urma adoptării prezentei decizii. Fondurile solicitate de administratorul pentru măsuri de asistență sunt utilizate numai pentru a plăti cheltuielile în cadrul limitelor autorizate de comitetul instrumentului înființat prin Decizia (PESC) 2021/509 în bugetele rectificative și anuale aferente care corespund măsurii de asistență. Această măsură de asistență poate fi finanțată prin contribuții suplimentare care depășesc 50 % din valoarea de referință menționată la alineatul (1).

(4) Contractele de achiziție legate de punerea în aplicare a măsurii de asistență se încheie sau comenzile se efectuează în cel mai rapid mod posibil. Cheltuielile legate de punerea în aplicare a măsurii de asistență sunt eligibile de la data adoptării prezentei decizii și până la 31 decembrie 2027. În cazuri de circumstanțe neprevăzute sau excepționale, justificate corespunzător, cum ar fi cazurile de forță majoră, livrările au loc cel târziu la 30 iunie 2028.

([4]) Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Articolul 3

Acorduri cu beneficiarul

(1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant") încheie cu beneficiarul acordurile necesare pentru a asigura respectarea cerințelor și a condițiilor stabilite prin prezenta decizie, drept condiție pentru acordarea de sprijin în cadrul măsurii de asistență.

(2) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții care obligă beneficiarul să asigure:

(a) respectarea de către unitățile forțelor armate ale Ucrainei, sprijinite în cadrul măsurii de asistență, a dreptului internațional relevant, în special a dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar;

(b) utilizarea corectă și eficientă a tuturor activelor furnizate în cadrul măsurii de asistență în scopurile pentru care au fost furnizate;

(c) întreținerea suficientă a tuturor activelor furnizate în cadrul măsurii de asistență pentru a asigura posibilitatea de utilizare și disponibilitatea acestora în scop operațional pe durata ciclului lor de viață;

(d) punerea continuă în aplicare a măsurilor adecvate pentru prevenirea și combaterea posibilei deturnări a activelor furnizate în cadrul măsurii de asistență;

(e) faptul că niciun activ furnizat în cadrul măsurii de asistență nu este pierdut sau transferat către alte persoane sau entități decât cele identificate în respectivele acorduri fără acordul prealabil al Înaltului Reprezentant.

(3) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții cu privire la suspendarea și încetarea sprijinului acordat în cadrul măsurii de asistență în cazul în care beneficiarul este găsit vinovat de încălcarea obligațiilor prevăzute la alineatul (2).

Articolul 4

Punere în aplicare

(1) Înaltul Reprezentant este responsabil de asigurarea punerii în aplicare a prezentei decizii în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP și cu cadrul metodologic integrat pentru evaluarea și identificarea măsurilor și controalelor necesare pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.

(2) Punerea în aplicare a activităților menționate la articolul 1 alineatul (3) poate fi efectuată de către:

(a) Ministerul Apărării al Republicii Cehe;

(b) Ministerul Apărării al Danemarcei;

(c) Ministerul Apărării al Franței;

(d) Ministerul Apărării al Germaniei;

(e) Ministerul Apărării al Italiei;

(f) Ministerul Apărării al Letoniei sau Centrul de stat pentru logistică și achiziții publice în domeniul apărării din Letonia;

(g) Ministerul Apărării al Țărilor de Jos;

(h) Ministerul Apărării, Ministerul Internelor și Administrației sau Agenția Rezervelor Strategice Guvernamentale ale Poloniei;

(i) Ministerul Apărării al Portugaliei;

(j) Ministerul Apărării al Suediei sau Administrația materialelor de apărare din Suedia.

Articolul 5

Sprijin din partea statelor membre

Statele membre permit tranzitul echipamentelor militare menționate la articolul 1 din prezenta decizie, inclusiv al personalului însoțitor, pe teritoriul lor, inclusiv prin spațiul lor aerian, cu respectarea articolului 56 alineatul (3) din Decizia (PESC) 2021/509.

Articolul 6

Monitorizare, control și evaluare

(1) Înaltul Reprezentant monitorizează respectarea de către beneficiar a obligațiilor prevăzute la articolul 3. Monitorizarea respectivă este folosită pentru conștientizarea contextului și a riscurilor de încălcare a obligațiilor prevăzute la articolul 3 și pentru a contribui la prevenirea unor astfel de încălcări, inclusiv încălcări ale dreptului internațional al drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către unități ale forțelor armate ale Ucrainei care beneficiază de sprijin în cadrul măsurii de asistență.

(2) Controlul ulterior expedierii echipamentelor se efectuează după cum urmează:

(a) verificarea livrării, în cadrul căreia certificatele de livrare IEP trebuie să fie semnate de forțele armate ale utilizatorului final în momentul transferului dreptului de proprietate;

(b) raportarea cu privire la inventar, care presupune ca beneficiarul să raporteze anual cu privire la inventarul articolelor desemnate până când o astfel de raportare nu mai este considerată necesară de către Comitetul politic și de securitate (COPS);

(c) vizite la fața locului, în cadrul cărora beneficiarul trebuie să acorde Înaltului Reprezentant și auditorilor IEP acces pentru a efectua verificări la fața locului și audituri IEP, la cerere.

(3) Înaltul Reprezentant efectuează o evaluare finală la încheierea măsurii de asistență pentru a aprecia dacă măsura de asistență a contribuit la realizarea obiectivelor stabilite la articolul 1 alineatul (2).

Articolul 7

Raportare

Pe parcursul perioadei de punere în aplicare, Înaltul Reprezentant prezintă COPS rapoarte semestriale privind punerea în aplicare a măsurii de asistență, în conformitate cu articolul 63 din Decizia (PESC) 2021/509. Administratorul pentru măsuri de asistență informează periodic comitetul instrumentului instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 cu privire la execuția veniturilor și cheltuielilor în conformitate cu articolul 38 din decizia respectivă, inclusiv prin furnizarea de informații cu privire la furnizorii și subcontractanții implicați.

Articolul 8

Suspendare și încetare

(1) COPS poate decide să suspende integral sau parțial punerea în aplicare a măsurii de asistență în conformitate cu articolul 64 din Decizia (PESC) 2021/509.

(2) COPS poate recomanda încetarea măsurii de asistență de către Consiliu.

Articolul 9

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 20 noiembrie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

T. BYRNE